GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $^1/_4$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2^1/_2$ galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 36. **Brasiovu 24|12 Maiu** **1877.**

Sete de sange in B.-Pest'a.

Trufasiulu „Pesti Napló", inganfatulu aristocratu si representante alu partitei cuceritórie, stà se-si smulga perulu de mania pentru resultatulu desbateriloru decurse la 11 Maiu n. in camer'a legislativa a Romaniei dupa aceea si in senatu. Triumfulu pe care'lu secerà partit'a independentiei si a neutralitatiei perfecte cu $^2/_3$ ale voturiloru, (58 contra 29) innéca pe toti inemicii Romaniei si le ia somnulu, éra pe numitulu diariu ilu rapesce in Leaderele sale din 13 si 15 Maiu pana la insulte contra regimului propriu, contra diplomatiei si a cabineteloru straine, ca-ci sufere acea „impertinentia romanésca." Totu-odata 'lu apuca colic'a candu reflecta, ca in monarchi'a nóstra inca sunt romani (si fia disu cu permissiunea coconasiloru, preste trei millióne), carii aflandu de independenti'a Romaniei si proclamarea lui Carolu I. de rege, se voru pune pe agitatiuni nationali, calcandu preste tóte legile unguresci, mai alesu candu voru vedea ca regatulu romanescu se bucura de protectiunea Russiei. Cu tóte acestea, uitandu cele scrise in 13 indata la 14 Maiu pune in pen'a romaniloru proclamatiunea fanatica contra muscaliloru si tradatoria pentru Romani'a. Din acésta causa aristocratulu dela Pest'a provóca pe intrég'a diplomatia européna si cu atatu mai multu pe cea austro-ungurésca, cá se sara catu mai iute in ajutoriulu Ungariei, se nu sufere la Dunare nici-unu statu independente, si cu atatu mai pucinu anulu romanescu, ci se tiena pe Romani'a totu legata de cod'a cailoru turcusci, ca asia le place pe la B.-Pest'a si Clusiu.

Aristocratii cá si demagogii din Ungari'a afla spre marea loru dorere, ca siederea pe tronulu Romaniei a unui Hohenzollern incurca tare planurile loru, ca-ci din acésta causa Germani'a nu va merge mana in mana cu Austro-Ungari'a spre a nimici pe Romani'a, cauta inse oresi-ce consolatiune in promissiunile de odinióra date loru de marele cancelariu Bismark, (ca va apara interessele unguriloru si mai alesu déca ar' mai trai si elu totu mare si tare inca vre-o cincidieci de ani.) In fine coconii dela Pest'a pretindu cu sgomotu, ca trupele austro-unguresci se intre catu mai curendu in actiune, adeca se se arunce asupra Russiei si Romaniei.*)

Departe ajunse trufi'a si egoismulu acestoru ómeni cu incercarile loru de a rapedí monarchi'a in abisu numai cá se'si implinésca poftele loru neleguite si criminali. Deputatii slavi din parlamentulu Cislaithaniei au declaratu in vér'a trecuta susu si tare in siedintia publica, in numele celoru 17 millióne de slavi ai monarchiei, ca pe ei indesiertu 'iar' duce cineva contra Russiloru, ca-ci nici-unu slavu (afara de poloni) nu va descarca una singura pusca asupra loru. Demonstratiunea estraordinaria a Croatiei officiale si neofficiale facuta in onórea eroicului archiduce Albrecht a spusu restului cu elocentia admirabile, prin care amu condamnatu nebunele simpathii turcessi, si au aprobatu amiciti'a monarchului nostru cu monarchulu Russiei prin aceea, ca alaturea cu himnulu austriacu music'a esecutà si himnulu celu frumosu russescu. Croati'a intrég'a si cu ea tóte popórale slave au applaudatu. Corpulu officiariloru din armat'a austrlaca e compusu aprópe diumetate din slavi, mai alesu serbocroati si cechi. Asiadéra popórale slave voiescu si pretindu se scia, pentru-ce, pentru cine si in contr'a cui au se se bata, éra de planuri unguresci nu voru nici se audia. Slavii si romanii au totu dreptulu cá se scia si ei ce se intempla cu densii.

Ca unu Hohenzollern sta pe tronulu Romaniei, acésta e curatu din vointi'a lui Ddieu si a natiunei. Ddieu le-a tramisu unu barbatu, in ale carui vene curge sange nu numai de Hóhenzollern, ci si de Napoleonidi (dupa mama), éra natiunea doritória de a scapa odata de atati pretendenti batetori pe la pórt'a turcésca, l'au alesu cu atatu mai virtosu, dupa-ce afla ca Elu e soldatu fórte-dedatu cu mirosulu pulberei de pusca, Elu si fratii sei, dintre cari unulu a caditu la Sadov'a.

Agitatorii din B.-Pesta se temu de agitatiuni nationali romanesci. Tardiu s'au desteptatu. Agitatiunile nóstre in Transilvani'a si Ungari'a contra tiraniei nu datéza dela principele Carolu I, ele sunt seculare, si 'isi aflara espressiune insutita in adeveru in istori'a tierei, in legile ei, in care Oláh natio e condemnata la siervitute barbara, la intunecime perpetua, la selbatecia completa. Agitatiunile nóstre sigilate cu vali de sange, cu martiriulu archiepiscopiloru, cá Sav'a celu omoritu prin batai, cá baronu Ioanu Giurgiu celu otravitu, cá br. Innocentie celu exilatu la Rom'a, cá Grigorie Maioru celu destituitu, cá Ioanu Bobu celu amerintiatu cu judecata criminala pentru Suplex libellus Valachorum, cá Vas. Moga celu pedepsitu pentru ca voiá si elu se faca visitatiuni canonice, cá Alesandru St. Siulutiu celu maltratatu si calcatu prin gendarmi si Bezirkeri, cá cei de astadi maltratati pana la sange, cá se se rupa de natiune si se lucre contra ei, acestea agitatiuni se afla in permanentia, si potu fi prea siguri adversarii nostri fora nici unu ajutoriu alu spioniloru platiti si neplatiti, ca ele continua si voru continua neincetatu, in modulu celu mai firescu, pentru-ca sunt provocate, nutrite, inpintenate pe fiacare di de sabi'a lui Damocles, spendiurata de asupra capului natiunei nóstre. Déra agitatiunea romanésca differe essentialu de a ori-carui altu poporu. Romanii nu au nici-unu agitatoru anumitu, nici-unu planu secretu, nici-unu programu de conspiratori. Consciinti'a missiunei loru cá poporu latinu, ideile culturei si ale civilisatiunei moderne, atatu potentele spiritu alu epocei in care ne aflamu, necontenitulu progressu si triumfurile, pe care le castiga libertatea inca si pe la selbaticii din Afric'a, éta agitatorii ce tienu spiritele la noi pururea destepte. Acestia sunt totu atati agitatori, pe carii nici-unu tiranu nu'i póte aresta nici da in judecata. Scurtu: pentru poporulu romanescu si drepturile lui nationali politice agitédia Europ'a luminata intréga fora picu de concursu alu unui regatu romanescu.

In periodulu fatale si funestu de 100 de ani alu domniei turco-fanariotice principatele romanesci se aflá mai multu in agonia, in catu necumu se ajute pe romanii din Transilvani'a si Ungari'a, déra nu-si potea ajuta nici siesi; pentru aceea inse romanii din imperiu n'au incetatu nici o di de a da semne de viéti'a nationale, despre care ar' potea vorbi archivele Vienei cu prisosintia. Calcati in pitióre de calvini, ei intre anii 1685 si 1712 se scolara cu armele in partea celoru imperatesci sub mai multi comandanti, cu titlu de Lobonti contra Curutiloru lui Tököly si Franc. Rákóczy.

In cei 39 de ani ai domniei imperatului Carolu VI. turburarile religióse au desteptatu si nutritu totuodata si consciinti'a nationale. Sub Mari'a Theresi'a si Iosifu II. existenti'a acestei natiuni nu se mai potea negá; ea se mánifestá in multe moduri si mai alesu prin formare de regimente intregi curatu romanesci, prin institute de cultura cá cele dela Blasiu, mai in urma chiaru prin manifestatiuni sangeróse cá cele din a. 1784. Din aceste consideratiuni póte vedé „P. N." si toti patronii sei, ca romanii din monarchia n'au asteptatu nici una-data, cá se se nasca unu Hohenzollern séu Napoleonidu spre a'si manifesta viéti'a si vointi'a loru, ci ei au mersu inainte, sub domnitorii din cas'a Habsburg si — bunu e Ddieu, voru merge si mai departe, din causa ca anii 1848/9, 1860/1 si chiaru anulu 1876 au scuturatu si sfarmatu lantiurile mai grele de pre corpulu si sufletulu natiunei asia, in catu restulu ferecaturiloru inca este ruginitu si preparatu a se sfarma in bucatiele. Asia déra noi damu consiliu conlocuitoriloru maghiari, cá se nu'i dóra capulu nostru, nici se mai cutedie a repedi patri'a nóstra comuna in periculu de viétia, pentru-ca la acésta voru avé si romanii a dice unu cuventu; era setea de sange se si-o astempere cu apa dulce.

Pre candu ne ocupamu cu amerintiarile desu citatului „P. Napló", vene acelasiu diariu in Nr. 121 in Primulu seu a. cu alta amerintiare si mai furiosa, alu carei sensu respicatu este, ca de voru studea austriacii se ocupe Bosni'a cu trupe, maghiarii se voru rescula, pentru-ca ei nu voru suferí odata cu viéti'a rapirea unei provincii turcesci si inmultirea ulterióra a elementului slavu in monarchi'a austro-ungurésca. Si aci „P. N." cutédia a vorbi in numele Ungariei intregi. Asiadéra maghiarii sunt decisi a se scola cu arme si a'si lega destinulu loru de alu Turciei? La noi nimeni nu vrea perirea elementulni maghiaru, ci cá se traiésca si se treimu cu totii, numai nu sub conditiuni barbare cá pana aci. Ei 'si facu de capu, ei 'si cauta cu falinariulu unu abisu, in care voru se se arunce. Se scia inse bine, ca nimeni altulu nu'i va invita. Asia le place? Asia le va fi; ceea ce cauta voru afla.

*) Oly viszonyok fejlödnek a keleten, hogy nekünk actiot kell sürgetnünk.... Ezért van a nagy sereg, az önálló kormány és a parlament.

Varietatea offerteloru si contributiuniloru patriotice pentru soldatii raniti.

Din lungile liste, care au inceputu a se publica de catra Societatea crucei rosiie in diariele cele mari ale Romaniei, se vede, ca numit'a societate are lipsa la ambulantie si spitale nu numai de scame si bandage, ci de multime alte obiecte, de care au si inceputu a curge dela femei si barbati in numeru si cantitati considerabili. Din acele obiecte insemnamu cateva spre regul'a nóstra aceloru, cari suntemu decisi a contribuí cate ceva la alinarea doreriloru si vindecarea celoru, cari se sacrifica pentru patria, natiune, religiune, libertate, pentru noi toti.

Asia déra societatea crucei rosie primesce pe lenga scame si bandage: camasi, ismene facute, fecie de perini, coperte si linceóle (lepedee, cersiafuri), stergare, caltiuni (ciorapi), batiste (machrami), ori-ce pensaria, din care se póta face acolo pe locu compresse si fasie de legatu rane si rupturi de óse. Se primescu cu mare multiamita si obiecte de ale mancarei, precumu ciocolada, urediu si alte specii de pasaturi, din care se face bolnaviloru supa.

Numele tuturoru contribuenteloru se publica regulatu in diarie, alaturardu-se la fiacare obiectele contribuite si cantitatea acelora.

Duminec'a 8/20 Maiu au fostu adunati romanii emigrati si domiciliati in capital'a Bucuresci, cu scopu de a'si alege unu comitetu, care se fia insarcinatu a primí offertele din alte tieri.

Dupa scirile cele mai próspete, pe care le avemu, semena fórte tare, ca nu numai intre turci si russi, déra si intre romani si turci luptele voru merge si pe esterminare, fora a da si forà a lua pardonu, fora a face prisonieri. Celu pucinu purtarea de pana acumu a turciloru, cari trecu Dunarea pe furisiu, ne da dreptulu se presupunemu unu bellu din cele mai selbatece, din causa ca ei ori-unde potu surprinde pe malurile Dunarei ómeni armati séu nearmati, ostasi séu simplii sateni, betrani ori teneri, pe toti ii omóra fora distinctiune. Adeca intocmá cá in Bulgari'a in anulu trecutu. Pana acumu este numai incepetura de carnagiu, inca nu s'au spurcatu toti ai nostrii in sange, precumu e vorb'a romanésca; suntemu inse mai multu cá siguri, ca „Tienementele romanescu va ajunge pe basi-bozuci, pe spahii, cerchesi si pe tóta ceealalta selbatecime asiatica in modulu celu mai vigorosu din lume. Chiaru si pana acuma sunt parti de trupe romanesci, pe care officiarii ii retienu cu destula greutate, cá se nu tréca Dunarea spre a se incaiera orbesce cu turcii.

Brasiovu, in 23 Maiu st. n.

Austro-Ungari'a. Cancelariulu imperialu austriacu, contele Andrássy s'a intorsu in 17 l. c. dela Terebes la Vien'a. Totu atunci a'a aruncatu pana la Vien'a si dlu Tisza primulu ministru maghiaru, care s'a folositu de ocasiune, cá se nu lase pe dlu Andrássy se calatorésca singuru. Unele diurnale punu mare fondu pe acésta impregiurare, ca contele Andrássy, la reintórcerea sa din Ungari'a, a aflatu de lipsa a-si luá de adjutantu si pe dlu Tisza, si de aici se grabescu a combiná, ca in curendu se voru ivi schimbari mari in politic'a orientale a monarchiei. Ce voru se intieléga foile maghiare sub aceste schimbari nu este greu de nemeritu. Ele vreau se ne faca a crede, ca domnii din Vien'a, chiaru si fara de voi'a loru voru trebui se apróbe politic'a uugurésca, se arunce muscalului manusi'a in facia se se pomenésca intru ajutoriulu softaleloru, ca-ci asiá voiesce natiunea genetica maghiara si acésta vointia trebue respectata, deórace la din contra va fi reu de monarchia.

Noi din parte-ne n'amu avé nimica in contra, cá acésta dorintia a ungurilorn se se implinésca, ca-ci marturisimu sinceru, ca atunci ne amu vedé si noi cu unu pasiu mai aprópe de realisarea aspiratiuniloru nóstre; inse cu tóte aceste cu parere de reu trebue s'o spunemu, ca dorinti'a fratiloru unguri nu se va poté implini. Mai curendu va cadé din postulu seu nu numai dlu Andrássy, ci chiaru si dlu Tisza, decatu s'ar poté intemplá, cá Austria se intre in actiune espressa contra Russiei, ca-ci atunci ar poté se aiba contra sa chiaru propri'a sa armata, care in partea sa cea mai mare este slava cu comandanti slavi in frunte.

— Cumca ungurii tienu mortisiu la vointi'a loru de a merge in ajutoriulu turciloru, se vede si din urmatóriele passagie scóse din diarulu „Közvélemény" nr. 139. dela 20 Maiu, unde cetimu intre altele: „Multe amu votatu, multe amu sufe-ritu. Amu votatu conventiunea comerciala inchiata cu Romani'a pentru-ca ni se dicea, ca crisea orientale este la usia si trebue se ne invoimu cu Romani'a chiaru si cu sacrificarea unoru interesse economice proprie, deórece numai asiá vomu castigá mai mare influintia in Bucuresci. Inse acést'a n'a fostu decatu o amagire simpla. Amu votatu urcarea dariloru, legea pentru pensionarea militariloru si amu aprobatu in fine chiaru si nou'a impacatiune dualistica, pentru ca ni se dicea, ca trebue se regulamu financiele statului, se traimu bine cu militarismulu si se nu superamu pe neamtiulu, inse si aceste au fostu amagiri simple, deórace financiele suntu astadi mai disolate cá ori si candu, poporulu mai seracu, militarismulu mai dusmanosu, éra neamtiulu ne-a batutu pre tóta lini'a si acum vré se ne duca cá se ne inchinamu si muscalului!..

Tisza scie, ca noi ungurii nu vremu se mergemu cu muscalulu si nu damu nice unu banu pe nu scimu ce actiune paralela. Ceremu deci dela elu, cá se spuna acést'a si dlui Andrássy; se-i spuna, ca natiunea va pretinde dela guvernulu seu, cá in cestiunea orientale se-i respectedie dorinti'a si vointi'a."

Romani'a. Mai multe sciri electrice dela Bucuresci anuncia, ca in 20/22 Maiu atatu camer'a deputatiloru, catu si senatulu au primitu cu unanimitate ordinea dilei, prin care s'a **proclamatu independinti'a Romaniei,** facundu-se totu-odata apelu si la semtiulu de dreptate alu poteriloru garante. Dlu Cogalniceanu, ministru de esterne a declaratu, ca natiunea romana e libera si independenta, inse se recere inca, cá proclamarea de independintia a Romaniei se fia recunoscuta si de Europ'a. — Desi post'a n'a ajunsu inca se ne aduca foile din capitalea Romaniei cu constatarea acestei sciri electrice, totusi avendu in vedere diferitele declaratiuni ce s'au facutu pana acum in camerile romane in acestu respetu de catra guvernu, precum si tóta starea actuale a lucruriloru, nu dubitamu nice unu momentu in adeverulu acestei sciri, pre care o salutamu cu anima plina de bucuria, ca-ci ea se grabí a ne spune, ca de adi incolo Romani'a incepe o epoca noua, o viatia noua de libertate si independentia, si la inceputulu nouei epoce istori'a va scrie cu litere de auru numele Domnitorului Carolu si alu primiloru sei consiliari Brateanu si Cogalniceanu, dandu lumei o proba noua despre virtutea si poterea de viétia a natiunei romane. Se traiésca Romani'a libera si independenta!

Cumca Franci'a, Itali'a, Russi'a si Germani'a voru recunósce pasiulu Romaniei de dreptu si correctu, nu mai incape nini o indoiéla. Si ne place a crede, ca Angli'a si Austro-Ungari'a inca voru face asemene, atunci apoi pe Turci'a nice ca o mai intréba cineva. De altmintrele apoi scimu fórte bine, ca inimicii si adversarii cei mai incarnati ai independintiei Romaniei suntu indata dupa turci fratii loru ungurii, adeca acelu poporu, care totu-déun'a a facutu parada si s'a falitu inaintea lumei cu liberalismulu seu. Inse lumea a sciutu, éra déca n'a sciutu póte se afle astadi, ca semtiulu de libertate, de independentia si de dreptate alu ungurilorn n'are valóre decatu numai pentru ei insisi, ca-ci indata ce vine vorb'a de libertatea, independinti'a altora, acelu semtiu se preface in pofta de tirania, de suprematia si de impilare.

Pentru aceea nu fora mirare vedemu, ca chiaru acellu organu judano-maghiare, precumu e „P. Lyd," care abiá vr'o cateva dile inainte de ast'a nu aflá destule cuvinte de insulta pentru Romani'a si poporulu romanu, care amenintiá chiaru cu ocupare austro-maghiara in casulu candu Romani'a ar cutediá se se proclame de independenta, — acelu organu, dicemu, vine acum si vorbesce cu multa bunavointia despre atentiunea guvernului romanu de a proclamá independenti'a; dér dice intre altele, „ca are buna sperantia, ca déca Romania privesce astadi numai la Russi'a, cá la unic'a potere, care póte se-i dé independintia, atunci totu acésta Romania va recunósce mai tardiu pe Austro-Ungari'a de unic'a potere, care póte se-i sustiena acésta independentia." — Nu vremu se scrutamu, déca merita séu nu „P. Lloyd" se punemu v'unu temeiu pe cuvintele sale, inse atat'a potemu observá in diplina cunoscintia de ómeni si de causa, ca déca Romania va ajunge, cá Austro-Ungari'a se-i sustiena independenti'a, atunci va fi vai de dans'a. Din fericire inse Romani'a n'are si nu va avé necessitate de sprijinulu ce i-lu ofere organulu contelui Andrássy.

Franci'a. Din Parisu se anuncia lucruri mari, lucruri insuflatórie de grige. In nr. precedentu amu notificatu pe scurtu, ca cabinetulu lui Iules Simon si-a datu demissiunea. Caus'a demissionarei a fostu, ca presiedintele republicei Mac-Mahon a facutu lui Iules Simon ebiectiuni, fiindu ca n'a aperatu in camera nisce proiecte de legi despre consiliarii comunali si despre libertatea de pressa. Cu constituirea noului cabinetu s'a insarcinatu ducele Broglie, care este monarchistu si clericalu. Acésta schimbare de ministeriu a iritatu fórte tare spiritele. Ba unele sciri de astadi spunu, ca aducerea la potere a unui ministeriu cu Broglie in frunte a facutu se erumpa in Parisu o revolutiune, care a destituitu pe Mac-Mahon si a pusu érasi pe betranulu Thiers in fruntea republicei. — Asteptamu deci cu nerabdare date detaiate in asta privintia.

Resbelulu.

Despre miscarea armatei russesci in Romani'a n'a mai strabatutu nice o scire noua. Bombardamentulu reciprocu intre romani si turci inca a mai incetatu pucinu; numai ici colea se mai intempla cate o debarcare de basi-bozuci pe malulu romanescu la locuri mai parasite, unde omóra pe cine intempina in cale nearmatu, devastédia si dau focu si apoi érasi se retragu preste Dunare. Asiá s'a intemplatu unu casu recentu la gur'a Ialomitiei, unde se aflá cá sentinela unu militianu romanu, pre care turcii 'lu decimara in bucati cu iataganurile loru. — Caus'a ca nice reportorii diurnaleloru straine, nice chiaru foile romane nu comunica nimicu despre miscarile armatei russe si romane este, ca comand'a militare russa a interdisu ori-ce comunicare mai inainte de inceperea luptei.

— Pre diu'a de 25 Maiu c. se astépta la Ploiesci sosirea imperatorelui russescu, unde apoi se va tiené unu consiliu de resbelu, la care va participá si Domnitoriulu Romaniei Carolu. Sambet'a trecuta Domnitoriulu Romaniei a fostu la Ploiesci spre a conveni cu marele duce Nicolae. Se crede, ca visit'a principelui Carolu a avutu de scopu a pregatí pe marele principe Nicolae despre intentiunea guvernului romanu de a proclamá independinti'a Romaniei, dupa care va urmá declararea formala de resbelu contra Turciei si la tempulu seu si incoronarea lui Carolu de rege. — In urm'a consiliului de resbelu, ce se va tiené la Ploiesci sub presiedinti'a imperatorelui Alessandru se va incepe de buna séma actiunea militare cu tóta seriositatea, deóra-ce concentrarea trupeloru este complinita.

— Cu tóte, ca diurnalele austro-maghiare scrieau mai inainte cu vr'o cateva dile, ca Austri'a ar' fi cerutu dela Russi'a, cá se nu-si tréca trupele pana in Romani'a mica preste Oltu, totusi aflamu ca armat'a russa, care dejá a trecutu Oltulu se urca la 80 de mii. Acumu totu foile din Vien'a se grabescu a notificá, ca Austri'a n'a cerutu neutralisarea Romaniei mici, ci numai a Serbiei. Cu tóte aceste inse Austriei nu-i convine, ca trupele russe s'au asiediatu in unele locuri fórte aprópe de confiniele austro-maghiare. Ba „N. Fr. Presse" dice intr'o corespondintia din Orsiov'a, ca russii au trecutu chiaru si dincóce preste confinie; o multime de spioni russi ar' fi inundatu Orsiov'a si alte locuri din giuru. — Doveda, ca se temu si de umbr'a loru propria.

— Intre generalissimulu armatei turcesci Kerimu pasi'a si intre comandantii mai multoru corpuri de armata s'au ivitu óre-cari diferintie. Celu de antaiu nu vrè nici-decumu se accepte planulu spriginitu de maioritatea consiliului de resbelu, dupa care turcii ar' trebui se fortiedie trecerea preste Dunare in Romani'a, pentru-ca scia, ca atunci la casu se fia batuti n'ar' mai poté se puna mana pe cea mai insemnata parte a Turciei. Dupa parerea nóstr'a Abdulu-Kerimu are dreptu.

Sieic-ül Islamului a proclamatu **santulu resbelu** contra Russiei si prin unu rescriptu a si conferitu sultanului titlulu de biruitoriu.

— De pre campulu de resbelu din Asi'a mica avemu doue sciri importante. Un'a din sorginte russa dice, ca trupele generalului Loris-Melikoffu au ocupatu in 17 l. c. fortaréti'a Ardahan cu asaltu, cu care ocasiune au avutu 235 morti si raniti. Alta scire din sorginte turcésca spune, ca turcii au ocupatu insemnatulu portu russescu dela Marea négra Suchum-Caleh. Inse precandu russii sustienu, ca acestu portu este in manile loru, fiindu-ca au respinsu ataculu turciloru, pe atunci turcii din partea loru spunu lumei, ca nu numai ca fortaréti'a Ardahan dinpreuna cu 82 de tunuri n'a cadiutu in manile russiloru, ci ei au luatu pre russi la fuga, causandule mari perderi. Pre care parte e adeverulu se va vedé mai tardiu, d'ocamdata este bine se inregistramu aceste sciri, cari ne spunu celu pucinu atat'a, ca lupta a fostu si la Ardahan si la Suchum-Caleh.

Romani'a.

Bucuresci, 19/7 Maiu. Not'a dlui M. Cogalniceanu a ministrului de esterne adressatu in numele M-sale Domnului de dato 2/14 Maiu catra agentii diplomatici ai Romaniei acreditati pe langa poterile garante, o ati cetitu frantiosesce si romanesce in „Monitorulu oficialu" din 5/17 Maiu. De si acea nota este unulu din capetele de opera ale acestui ministru totusi credu, ca nu se va paré destulu de motivata, si, proptita cu argumente de ajunsu; rogu inse pe lectorii Dvostra c'a se o aduca in legatur'a strinsa cu argumentele istorice, authentice, neresturnabili, coprinse **in actele diplomatice** comunicate cancelarieloru legislative in acea nópte memor'abila, candu unu capu de diplomatecu c'a N. Boierescu si alti fosti coleegi ai sei au trebuitu recunosca c'a ministeriulu actuale nu potea se lucre facia cu cele doue poteri belligerante de catu numai asia precum a lucratu. In siedintia publica de nóptе dela 16/28 Aprile s'au citatu unele din acelea acte secrete. — Ve aduceti aminte de casulu de inainte cu vreo 5—6 septemani, candu trupele romanesci s'au fostu retrasu de la Calafa.u de buna voi'a loru, si candu diariele batea in pinteni de bucuria. Sciti ce a fostu acésta. Din actele diplomatice ese, ca Turci'a **ceruse** dela Romani'a, cá se'i lase Calafatutu pe man'a ei, se faca din elu cum se dice in terminulu militariu, **capu de podu**, spre a'si apara cá in a: 1854 contra Rusiei cetatea Vidinulu. Gubernulu romanescu s'a oppusu. Atunci au saritu diplomatii Angliei si ai Austro-Ungariei **in favórea Turciei**, cu pretensiunea, cá Romania se faca acésta placere turcilor'u, Romanii le-au respunsu: Déca Dv. **nu voiti si nu poteti** se ne aparati neutralitatea, incai nu ne siliti cá se o calcamu noi. Inpedecati pe Russia, cá se nu intre la noi, si atunci tu.cii nu vo.u avé nici o trebuintia la Calafat. — Vedieudu turcii, ca romanii nu le dau de buna voia Calafatul, se prepara, ca se'lu ocupe cu forti'a. In acele momente gubernulu romanescu ne fiindu inca preparatu cum se cade, nesciendu bine ce se va alege si din conventiunile cu Russia, isi r'etrase pe cateva dile pucinele trupe cate avea la Calafatu mai inlaintrulu tierei cá se nu fia suprinse hotiesce; dupa aceea la di anumita le a-siadia érasi, acumu inse mai numeróse, la postulu loru dela Dunare.

Opositiunea din Camera imputase ministeriului, ca de ce nu a protestatu in tóta solemnitatea contr'a invasiunei rusesci. Aci érasi suntu minunate revelatiunile, care esu din actele diplomatice secrete. Ministeriulu romanescu fusese prea decisu a protesta contr'a acelei invasiuni; déra mai antaiu isi facu érasi datori'a cá se intrebe pe poterile garante. Mai multu elu a intrebatu si respective rogatu pe ministeriulu Angliei, cá incaiu acesta séu celu Austro-ungurescu se protestedie; au primitu inse respunsuri inveci memorabile, adeca: Noi nu vomu protesta si nici nu suntemu de parere cá se protestati voi. „Ddieu se ve ajute, ca noi deocamdata nu ve putemu ajuta nimicu. Insusi d.: Ioan Ghica, cunoscutulu amicu alu turciloru si alu angliloru s'au intorsu cu respunsuri de acestea dela Londra, unde ministeriulu de esterne 'i dise intre altele multe: Se nu ve faceti ilusiuni asupr'a sprijinului ce ati poté astepta dela noi. Déca ar fi vorb'a de neutralitatea Belgiei, o escadra de corabii angle ar poté merge la vecin'a cetate maritima. Antverpi'a cá se o apere; déra acolo la voi ce póte face flott'a Angliei? — Tocma asia vorbise si lordulu Salisburg catra delegatii Romaniei la Constantinopole, mai adaugundu: Neutralitatea vóstra nu póte fi asecurata; — Regimulu austro-ungurescu a respunsu: Interessele nóstre nu ceru, aici se ne oppunemu Russiei, nici se ve asigur'amu neutralitatea vóstr'a. Numai candu voru cere interessele **nóstre** vomu face acea ce doriti voi. — Interessele Austro-Ungariei? Apoi acele nu voru cere in veci, cá Romania se fia perfectu neutrala, adeca totuodata independenta.

Facia cu revelatiunile aceste ce mai potea se dica opositiunea din camer'a? Nimic. De altumen' tr'ea acea opositiune nu strica; las' sesi audia si russii adeverulu. Numai membriloru din familia Ghica le sta camu reu a figura chiaru de inemicii ai Russiei, candu tóta lumea scie, ca nici o familia fruntasia din Romani'a nu avuse atatea connexiuni cu familiile russesci, cá tocma acea, aicea. Una matusia a loru fusese soci'a principului Treleczkoy. Una sora a fratiloru Ghica, maritata dupa colonelul russescu Blaremberg, e mam'a acestoru frati Blarembergu. Fiica lui Mich: Ghica, nepóta alui Alecs: Dim: Ghica fostului Domnu, adeca Elena numita Dor'a d'Istria, fusese socia principelui rusescu Alexandru Kolzow-Massalsky si asia mai incolo. Apoi Grigorie Ghica V-(1823 — 1829 si 1834 — 1842). Alecs. D. Ghica s'au facutu Domnu numai la insistenti'a Russiei.

Ceea ce ni se cere de la toti este, cá se nu facemu politica de sentimente, ci numai politica de **interesse**. Se póte, ca unii membrii din numit'a familia se fia nacajiti, ca in celle din urma, rusii o lipsisera de favórea loru, d-ér'a déca e vorba de favori, atunci se caute in geneologi'a loru, cate capete de ale Ghiculesciloru au cadiutu de mana turcésca: Russii póte ca 'iau insielat, éra turcii 'iau macelaritu. Din toti, advocatulu Pantazi Ghica, fratele lui Ioanu Ghica fostu principe de Samos: nepoti de veri cu ceilalti Ghiculesci: jóca in camera unu rola nedemna de unu Ghica.

P. S. Vediu ca in Nr: 34 alu Gazetei unu studente venitu inainte cu cateva luni din Transilvani'a la facultatea de litere se apuca se dé lectiuni aspre romaniloru de aici despre inconstantia, loru s. a. Sta camu reu la unu junisioru de 19 ani a descalí pe o natiune intrégа in nesce cestiuni, pe care nu le pricepe de locu. Ca in capital'a nóstra ómenii isi schimba locuintiele chiaru si la 6 luni? Se'i spuna cineva, ca in capitalele europene le schimba si la 3 luni si la cate 1 luna, de es. in Viena, mai de parte, ca cei cari se muta desu, suntu mai toti straini, ca-ci pamentenii isi au casele si palaturile loru. Ca multe pr'avalii: bolte: stau inchise? Se mérga la B-Pesta, Viena, Praga etc. se védia de cincidieci de ori mai multe inchise. Bietulu teneru nu scie n'mica de catastrofele din 1873—4—5 ca se dusera pana in diua de astadi. Ceva mai multa modestia si **prudentia**, mai alesu pentru unu ardeleanu, nu ar strica nicidecumu

Discursulu

d. ministru de esterne alu Romaniei **Michaile Cogalniceanu**, rostitu in camera sied. din 29 Aprile v. despre marea cestiune de facia.

(Urmare.)

A isbucnitu revolutiunea in Muntenegru, séu mai bine dicundu a isbucnitu resbelulu acolo, ca-ci Muntenegru a sciutu a remané statu independentu, a isbucnitu revolutiunea in Bosni'a, in Herzegovin'a, a isbucnitu revolutiunea in parte si in Bulgari'a. Nu-mi este permisu mie se viu aci se ve desfasiuru tabloulu crudimeloru, ce s'au comisu in aceste nenoricite provincii pretutindeni, unde trupele ottomane si au pusu piciorulu. Amu spusu-o acést'a odata si atunci amu primitu numele. . .

D. Lascar Costin: Gratiosu.

D. M. Cogalniceanu, min. de externe: Lasu dlui Costin grij'a de a dá sensulu acestui cuventu. Sunt fericitu, ca astadi unu vice-presiedinte alu camerii, alu maioritatii, care in Iuliu trecutu i-mi osindea not'a desvalitória aceloru crime in Bulgari'a, cá onorabilulu d. Stologeanu a spusu ca avemu datori'a se dicemu si noi unu cuventu in cestiunea suferintieloru coreligionariloru nostri de preste Dunare. Avemu o datoria mai multu inse decatu unu dreptu, de a ne interessá, de a simtí pentru christinii de pe tiermulu dreptu alu marelui fluviu; pentru-ca in timpurile vechi, noi romanii impreuna cu bulgarii amu formatu regatulu bulgaro-romanu; pentru-ca in tiér'a nóstra avemu interesse mari representate prin cetatieni romani de nationalitate bulgara, cari cá si romanii iau parte la sarcinele tierei, si acesti'a au parinti, au frati preste Dunare; pentru-ca avemu poporatiuni romane in totu tiermulu dreptu, si deputatii dela Brail'a si dela Galati si dela Ismailu sciu ca cele antaie crudimu comise de cerchezi dupa isbucnirea resbelului turcorussu nu s'au facutu asupr'a Bulgariloru catu s'au facutu asupr'a sateloru romanesci (aprobari.)

Pentru aceste nenorocite poporatiuni avemu simpathii fórte naturale; dér' naturale, dloru, ori-ce s'ar' dice! Nu ne erá dér' noue cu potintia se nu ne dóra anim'a candu audiamu atrocitatile de preste Dunare; acést'a amu constatutu anulu trecutu, candu ocupamu acestu ministeriu, si sunt fericitu de a vedé astadi vice-presiedintele acestei camere dela inaltimea acestei tribune, puindu sigiliulu seu la afirmarile mele din Iuliu 1876, cu singura deosebire, ca limbagiulu dlui Stologeanu este mai energicu decatu a fostu alu meu!

Cu tóte simpathiele Romaniei, guvernulu inse a pusu man'a pe anima; cu totii ne-amu opritu pulsatiunile, si amu fostu neutri, si fórte neutri, si lealu neutri. Unu anu intregu amu fostu gendarmulu Turciei; armele tramise serbiloru le-amu opritu se tréca prin tiér'a nóstra; voluntariloru le-amu ingreuiatu catu amu potutu trecerea prin tiéra, amu arestatu chiaru bulgarii, cari alergau séu lucrau pentru salvarea patriei loru.

Si candu amu facutu acést'a? Candu Turci'a nu avea in Bulgari'a decatu basi-buzuci si cerchesi, nu avea armata regulata séu celu pucinu nu o avea decatu intr'unu numeru fórte micu, ca-ci tóta armat'a s'a erá in faci'a serbiloru. Dér' déca atunci cuventulu Romaniei s'ar' fi rostitu, déca acea mica spada a Romaniei, care se dispretiuiesce, ar' fi interveniitu la Iuliu 1876, nu credeti óre, ca lucrurile de atunci s'ar' fi regulatu in catu póte, ca nici ar' fi fostu silita Russi'a se intervina? (Applause.)

Déca mic'a nóstra spada a siediutu in téca, diplomati'a si guvernulu nostru nu au siediutu cu manele incrucisiate. Noi amu batutu la tóte usiele Europei, amu batutu mai cu deosebire la aceea Pórta, care se numesce inalt'a Pórta, (applause) si care ea trebui'a cea d'intaiu se ne deschida portile celelalte.

Ei bine, noi amu gasitu acea Pórta inchisa, si din caus'a ei amu gasitu inchise si celelalte porti. —

Noi totu amu statu neutri; totu nu ne-amu uitatu la invitatiunile, ce ni se faceau mai din tóte provinciele turcesci, cari ne diceau: frati in suferintie in trecutu, si avendu acelasi viitoriu, veniti-ne in ajutoriu!

Noi suntemu popóre orientale, Orientele este alu nostru, prin urmare noi avemu dreptulu, detori'a de a dice cuventulu nostru in solutiunea cestiunei orientale! Cu tóte acestea noi amu statu muti la strigatele de durere ale chrestiniloru si in cele din urma Russi'a a fostu silita se dica ea cuventulu seu si cuventulu acest'a, care erá espressiunea opiniunei publice din Russi'a, erá atatu de mare, atatu de potrenicu, incatu a atrasu la resbelu pe unu imperatore, ale carui'a titluri cele mai nemuritórie, nu sunt pentru-ca este imperatórele tuturoru Russiloru, pentru-ca este marele reformatoru alu imperiului seu, ci pentru-ca este celu mai mare amicu alu pacei, scumpu de sangele supusiloru sei. Domni'a s'a va trece la istoria cu renumele ei; supt dens'a o picatura de sange nu s'a versatu in resbelu. Ei bine, simtiementulu natiunei russe, glasulu popóraloru chrestine si suferinte din Oriente a facutu pe marele imperatore Alessandru alu II, pe amiculu pacei, cá se scotia spad'a din téca. —

Domniloru, candu a'ti votatu conventiunea inchieiata cu Russi'a, v'amu spusu totu ceea ce trebuia se spunu, in catu astadi nu se mai cuvine

se ve mai dicu altu-ceva, decatu ca maioritatea acestei camere, care a votatu acea conventiune, a fostu, cu mici esceptiuni, insusi glasulu natiunei, atatu de unanima este astadi format'a opiniune a natiunei in privinti'a acestoru conventiuni. V'amu spusu atunci, catu ne-amu impotrivitu, catu amu lucratu cá se evitamu resbelulu dela otarele nóstre, si ca numai candu ne amu convinsu, ca Russi'a trebuie se traga spad'a si se tréca prin Romani'a, numai atunci amu inchieiatu acele conventiuni; si aci suntemu de acordu cu d. Stologeanu, dicundu, ca prin acea conventiune noi n'amu cautatu altu decatu de a ne apará interessele nóstre proprii!

Dá, domniloru, in inchieiarea acestoru acte, nu ne-amu ocupatu decatu de noi, de conservatiunea nóstra; amu cautatu se ne asicuramu drepturile nóstre proprie, regimulu nostru constitutionale, interessele nóstre materiale, otarele nóstre! Nu amu voitu se otarimu nimicu in deafara de ceea ce trebuintiele nóstre ne au dictatu. Si chiaru acést'a pentru ce si candu amu facutu-o? Amu facutu-o, domniloru, pentru-ca Europ'a séu ca a fostu uitatu séu ca nu a voitu se-si aduca aminte ca interessele Europei erau ingageate la Dunarea de josu, ca ea avea datori'a se-si spuna cuventulu seu in cestiunea acestui resbelu, menitu mai in deosebire a se face pe tiermurile Dunarei de josu! Cu tóte acestea Europ'a n'a voitu nici se se ocupe de noi, nici se tiena séma de cererile nóstre, nici macaru se ne luminedie, nici se ne dea consiliurile de calea ce aveamu a urmá! Parasiti de consiliile, de sprijinulu poternicu alu Europei, atunci noi amu cautatu consiliu si sprijinulu in noi insine, si numai atunci amu facutu acele conventiuni!

Negresitu, domniloru, ca atunci candu au esitu conventiunile la ivéla, a fostu in Europ'a unu singuru strigatu de nemultiamire in contr'a nóstra!

Eu, ministru de esterne, nu stau la indoiéla de a ve spune, ca din tóte partile conventiunea nóstra a fostu unuanimu sfasiata! Inse erá o nemultiamire trecutóre, erá o cestiune de amoru propriu! Cea d'intaiu impressiune fusese: ha! ha! Romanii! ei, cari pana acumu au mersu cumu amu voitu noi, éta'i acumu ei au luatu o otarire prin insisi ei, si ce este mai curiosu, este ca densii au pazitu secretulu otaririi loru (illaritate.) Ne credeau incapibili de a tiene secretulu unei otariri (illaritate.) Si fiacare guvernu -si facea intrebarea: cumu acestu lucru de nu s'a sciutu mai inainte?

Inse dupa ce a trecutu acésta mica nemultiamire de amoru propriu, venindu judecata rece, s'a inceputu a se studiá conventiunile in partile loru, a se esaminá necessitatile, ce ne-au facutu cá se le inchieiamu; si aceiasi diplomati, cari mai intaiu ne osendea si au disu: Romanii au lucratu intieleptu; noi i-amu fostu parasitu, trebuie dér' cá macaru se nu se parasésca pre sinesi! (Aplause.) Bine au facutu de au regulatu cu Russi'a cá cei 300 mii de soldati, ce aveau se tréca prin tiér'a loru se nu tréca cá printr'o tiéra fora stepanu! Intielepțiesce au lucratu de au determinatu aceste treceri in conditiuni invoite de ambele parti. Bine au facutu romanii, ca atatu mai multu, ca ei au fostu moderati; ca ei n'au reclamatu nimicu, ca ei nu au schimbatu nimicu din conditiunile loru politice, ca de si in forma ei póte au esitu din neutralitate, dér' in fondu ei totu au remasu neutri, nedevenindu agressori in contr'a Turciei!

La acésta purtare care astadi, déca nu este applaudata, dér' este intielésa si acceptata de Europ'a intrega, ce a facutu Turci'a? Precumu ea nu a tienutu sém'a de consiliele Europei intregi, incependu cu acele ale Angliei, care ii dicea: imbunatatiesce-ti sórtea poporatiuniloru chrestine; ocupa-te de ele, cá se nu vina se se ocupe altii de ei: éta reformele, pe cari le gasimu cu totii neaparatu trebuintióse, spre salvarea imperiului teu, totu asiá de inderetnica a fostu ea si in privinti'a Romaniei; si aci avemu fericirea de a posede circularia ministrului de esterne alu inaltei Portii cu dat'a din 2 Maiu. Prin acést'a Romani'a este acusata cumu-ca s'a unitu cu Russii cá se provóce si se aduca invasiune in imperiu; ca noi suntemu in stare de sclavia, ca nu ne mai apartienemu, ca otaririle dvóstre nu au nici o valóre; ca sultanulu protesta ia contr'a a totu ce se va face in acésta tiéra, in cata vreme armatele russesci o voru ocupá si apoi tramite o amenintiare la adress'a institutiuniloru nóstre politice dandu, in modu officialu, consecratiune unei conversatiuni tienuta mai dinainte de ministrulu din afara alu Turciei. Not'a se inchieia, acusandu-ne ca amu desmintitu increderea ce Europ'a a fostu pusu in institutiunile nóstre, va se dica punendu in stare de suspiciune institutiunile nóstre, aretandu ca institutiunile nóstre au falsificatu spiritulu publicu si au sguduitu acele legaturi, cari le avemu cu inalt'a Pórta.

Acésta frase se esplica prin conversatiunea, ce Savfet-pasi'a a avutu de curendu cu unu omu de statu din Europ'a:

„Turci'a a facutu o mare gresiéla, dicea Savfet-pasi'a. Turci'a a fostu incelata de Voda-Cuz'a, candu a primitu in 1862 a recunósce unirea definitiva a principateloru. Cuz'a-Voda argumentandu ca unirea principateloru ar' fi in folosulu Turciei si unirea ar' fi unu bulevardu mai poternicu contr'a navaliriloru si influentiei Russiei....

„Turci'a astadi s'a convinsu ca Romani'a intrunita e unu bulevardu contr'a Turciei. La facerea pacei, Turci'a va reveni asupr'a gresielei facute asupr'a positiei politice a Romaniei."

Uita numai unu lucru ministrii ottomani, ca in acésta tiéra se póte face totulu, decatu a se mai redica doue tronuri, acést'a nu! (Applause prelungite.)

Mai uita inca ceva inalt'a Pórta, ca cei ce ar' cugetá, ca cei ce ar' fi a ocupá acele doue tronuri, inainte de a se urcá pe denséle, voru gasí mai inainte pe piaci'a Iassiloru si pe piati'a Bucurescíloru doue spandiuratori. (Applause frenetice.) Ca-ci pentru acesti'a pedéps'a de mórte nu va remane desfiintiata! Uita vizirii si resid-effendi ottomani ca astadi este o Romania, un'a si nedespartita! Va poté Romani'a se peara, dér' Moldov'a si Valachi'a nu voru mai reveni. (Applause, Bravo! Bravo!) Not'a Portii, dloru, in curendu a fostu urmata, ba chiaru a fostu precedata de fapte. Odata conventiunile inchieiate cu Russi'a, noi, dupa obiceiulu Romaniloru, le-amu esecutatu cu loalitate. Inse prin acést'a pusu-ne-amu noi in stare de resbelu cu Turci'a? Nu! rechemataamu noi pe agintele nostru dela Constantinopole, precumu l'a chiamatu Russi'a pe alu seu? Nu! agintele nostru a remasu acolo; dér' totu ce amu scrisu noi, la adress'a s'a, depesie, scrisori esplicative, totu ce amu espediatu la Constantinopole, a fostu opritu la Rusciucu. Nu ne-amu multiumitu numai cu atat'a: aceste depesi si scrisori amu cautatu a le tramite prin agentulu nostru dela Vien'a cá se le inaintedie elu la adress'a ágentiei nóstre din Constantinopole prin Triest, prin Greci'a séu prin alta cale de comunicatiune! Ei bine, amu primitu respunsu ca depesiele nóstre, ca scrisorile nóstre au fostu oprite la biuroulu postalu din Constantinopole! Celu de pe urma omu din Constantinopole, din Turci'a, chiaru in timpu de desastru, are, dloru, dreptulu se corespunda cu famili'a s'a, numai agintelui nostru i s'a refusatu acésta facultate, a fostu sequestratu: elu nu a potutu se scie nimicu despre ale familiei sale si nici n'amu potutu si nu potemu se scimu déca mai traesce. In asta durerósa impregiurare ne-amu vediutu nevoiti a ne adressá la poterile garante, si tóte au facutu cunoscutu guvernului turcescu, ca personalulu agentiei nóstre din Constantinopole este pusu suptu scutulu dreptului gintiloru. (Applause.) Nu dér' noi amu ruptu relatiunile nóstre diplomatice cu Turci'a, dér' Turci'a a redicatu functiunile agintelui nostru! (Illaritate.)

S'a opritu aci inalt'a Pórta? Nu! Noi n'amu trasu o singura pusca asupr'a tiermului dreptu alu Dunarii, o singura barca a nóstra n'a trecutu Dunarea cá se prede unu melu, cá se arda o clae de paie! N'amu luatu o singura mesura, care se aiba umbra de dusmania contr'a Turciloru. Din contra, pentru cá Turcii se nu gaséca celu mai micu pretextu de agressiune contr'a nóstra, amu facutu ceea ce n'ar' fi trebuitu se facemu, amu retrasu ostirea nóstra de pre totu tiermulu Dunarei, si cunoscundu terribil'a missiune a avantgardeloru turcesci, amu prevenitu pe locuitorii riverani ai tierei. Ceva mai multu, a tremuratu man'a nóstra, candu amu subscrisu acea inchieiare a consiliului dupa care unu puntu alu pamentului nostru a trebuitu se-lu desiertamu pentru a'lu pune la dispositiunea Turciloru. Dá, diece dile amu lasatu Calafatulu parasitu de apararea armatei nóstre, si acést'a numai si numai cá se aratamu Turciei, ca noi nu vreamu a ne pune de locu in positiunea de provocatori. (Va urmá finea.)

Noutati diverse.

— † **Ioane Candrea,** professoru in inst. teologico-pedagogicu Andreanu in Sibiiu, asess. consist., deputatu sinodului si congressului, membru comitelului „Associatiunei trans. p. literatur'a si cultur'a poporului romanu", membru congr. comitatense si membru virilu alu comunitatii Sabiiului, s'a mutatu in 5/17 Maiu la cele eterne in an. 33 alu vietii celei pline de activitate, in Gerbersdorf loculu de cura in Silesi'a prussiana, unde i se asiédia si remasitiele pamentesci. In Sabiiu biseric'a parochiale din cetate i se facù in 7/19 Maiu ceremoni'a funebrale. Fiai tieren'a usióra si memori'a eterna!

(„Tempestate ne mai pomenita.") In 17/5. Maiu la amédiu dintr'o negura infricosiata cu tunete si fulgere vini o plóia rapede, in socita de o grandina asia de mare; incatu intr'unu patrariu de óra totu pamentulu era albu, si diumetate din hotarulu cu holde alu comunei Sambat'a inf. si Voila, s'a astrucatu cu pamentu. — Cea mai mare bomba de grandine cumpanita a cantaritu 4 $^{1}/_{2}$ d. g. — totu atunci la Vistea inf. unu vertejiu de ventu au descoperitu de totu una casa si mór'a de la Oltu acoperite cu paie, unu sioprònu pentru adapostirea careloru, la ruptu din temelia si resturnatu. Au mai resturnatu din radacina doi arbori grosi camu de 15 d. m. a ruptu colib'a unui caramidariu, aruncà in Oltu effectele: tróca: molda: sita, palaria si alte maruntisiuri... In fine trecundu volbur'a preste Oltu casionà o ferbere in apa, incatu duduitulu, plesnitulu apei si sucitulu ei in tóte partile au facutu unu sgomotu infricosiatu, tempestate cá acésta nu s'a mai pomenitu.

Totu in 17 intre Copsia, Tecuciu, Blasiu etc. una ruptura de noru facuse mare stricaciune chiaru si la drumulu de feru in mai multe locuri, incatu comunicatiunea pe acolo se si sistà, pana ce se va restaura. Calatorii le Budapesta numai prin Sighisióra-Muresiu-Osiorheiu pe ossie potu calatorí mai incolo.

Mai nou.

Independenti'a absoluta a Romaniei este officialu consacrata si proclamata atatu in camer'a deputatiloru catu si de senatu in **9/21** Maiu (Florariu.) Totuodata starea de resbellu a Romaniei facia cu imperiulu ottomanu e officialu proclamata! — Toti romanii striga: Se traiésca Romani'a absolutu independenta!!!" Se traiésca Domnitorulu ei Carolu!!!

In „Romanulu" de Bucuresci cetimu, ca Maiestatea sa imperatorele Russiei va sosi Vineri in 25 Maiu in Ploiesci la cartirulu generalu alu armatei sale, pentru aceea marele duce Nicolae nu va merge la Cotroceni, ci va asteptá la Ploiesci pe imperatorele.

— Turcii continua inca a comite cele mai mari crudelitati si barbarii pe malulu romanescu alu Dunarei, unde trecu cu sutele la cate unu satu liniscitu si jefuiescu, ardu si omóra. De curendu au trecutu vr'o suta in apropiare de Olteniti'a intr'unu satuletiu de unde au rapitu o femea si mai multi copii. Asemenea au trecutu alta suta de cerchesi armati in satulu Balta, unde au luatu dela locuitoriulu Nitia Purcarea 39 de stupi si au amenintiatu, ca in curendu voru veni 300 de insi, cá se dè focu satului si se iè vitele ce le voru aflá.

Redactoru respundietoriu si Editoru
IACOBU MURESIANU.
Editiunea: Cu tiparulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.